

Innhold

FORORD	9
1 INNFØRING I KUNSTSOSIOLOGI	11
Hva er kunstsosiologi?	11
Kunstbegrepet i kunstsosiologisk belysning	16
Kunstsosiologiens historie og tilnærminger til kunst	19
Kunstens mulige inndelinger	23
En helhetlig sosiologisk modell	27
Feltmodell – kunsten som arena for konflikter og kamper	29
En feltmodell for norske forhold	32
Avslutning	37
2 DET NORSKE KUNSTFELTET	39
Kunstfeltets struktur – kretsløp	39
Det eksklusive kretsløpet	44
Det inklusive kretsløpet	50
Det kommersielle kretsløpet	57
Relasjoner	62
Asymmetri mellom fotografi og annen billedkunst	65
Nettverk og støtteapparat	66
Rangering	70
Et mangfold av posisjoner – hvor ser vi kunsten fra?	76
Makt	77
Det norske kunstfeltet i det internasjonale	79
Kunstfeltets økonomiske størrelse	84
Avslutning	86
3 DET ESTETISKE BLIKK OG PUBLIKUM	87
En kunstverden	87
Betraktning og det rene blikk	89
Hvor stort er publikum?	93
Hvem er publikum?	94
Inndelinger av publikum etter markedssegmenter	95
Publikums kompetanse	100
Publikum og kretsløp	107
Holdninger til publikum	109

Smak	112
Samlere	115
Kritikk og kritikere	116
Hvem er kritikerne, og hvor skriver de?	118
Avslutning	119
4 DE FORMIDLENDE INSTANSER – GALLERIER, KURATORER OG UTSTILLINGER	120
Formidling	120
Utstillingsarrangører – gallerier og kuratorer.	121
Galleriers to ansikter	123
Utstillingers kuratoriat	127
Kunstutstilling	130
Galleriers autonomi	132
Gallerityper	133
Kunsthaller	134
Kunstforeninger	135
Det private galleri	139
Andre salgsledd	141
Kunstnerstyrte og kunstnerdrevne gallerier	142
Kunst i det offentlige rom	145
Avslutning	147
5 KUNSTMUSEER OG KUNSTHISTORIER	148
Kunstmuseenes særlige karakter	148
Kunstmuseenes forhold til tid	153
Kunstmuseet og kunsthistorien som kontekst	155
Historiske perspektiver	158
Kunstmuseene i kunstpolitikken historie	162
Kunstmuseer i Norge 2010 fordelt på fylker og type	163
Avslutning	164
6 KUNSTMARKEDENE	165
Kunstverkenes doble identitet	165
Selger, kjøper og mellomledd	167
Særegenheter ved kunstmarkedet	168
Kunstmarkedets historie i Norge	170
Det norske kunstmarkedet i tall	172
Store transaksjonskostnader	176
Kunstmarkedets struktur og kapitalformer	178
Avslutning	179

7	KUNSTNERE, DERES ORGANISASJONER OG ØKONOMI	180
	Hvem er kunstnere?	180
	Historikk for antall kunstnere.	183
	Dagens kunstnere – hvem er de?	184
	Organisasjonshistorie.	188
	Norske billedkunstnere – NBK.	193
	Faggruppeorganisasjonene og Unge Kunstneres Samfund (UKS) . . .	195
	Distriktsorganisasjoner	198
	Kunstnerkonsernet under NBK	199
	Økonomi og arbeidstid	201
	Billedkunstnerens økonomi i 2006	204
	Et lukket økonomisk handlingsrom.	209
	Betydningen av symbolsk kapital.	212
	En velferdsfelle?	214
	Avslutning	215
8	KUNSTVERKENE.	217
	Kunstverkets opprinnelse	217
	Kunstverkets forvandling	220
	Avslutning	225
9	UTDANNING OG LÆRING	226
	Utdanning og læring på kunstfeltet	226
	Kunstskoler og akademier.	227
	Kunstakademiene.	229
	Norsk kunstnerutdannings historie.	232
	Utdanning av kunsthistorikere.	239
	Avslutning	240
10	KUNSTPOLITIKK OG KUNSTNERPOLITIKK	241
	Kunstpolitikkenes virkninger	241
	Kunstpolitiske aktører	246
	Kunstnerpolitikk.	255
	Kulturpolitisk begrunnede vederlag	258
	Opphavsrettslige vederlag	263
	Stipender og garantiinntekter over statsbudsjettet.	265
	Norsk kulturråd	268
	Andre stipender og støtteordninger.	270
	Samlet oversikt over stipender, garantiinntekter og andre støtteordninger	271
	Kunstnerpolitikkenes resultater	274

Utenrikskulturell kunstpolitikk	278
Formidlingspolitikk	279
Avslutning	283
11 KUNST OG KJØNN	284
Kjønn og publikum	284
Formidlere og portvakter	285
Kjønn og anerkjennelse som kunstnere	288
Kjønn og økonomi	293
Kjønn og makt	296
Er det forskjeller – og hva er de?	297
12 KUNST I ET MAKTPERSPEKTIV	298
Makt som kunstsosiologisk perspektiv	298
Maktformer på kunstfeltet	300
Den personlige kurators makt	304
Kunnskapsregimer og definisjonsmakt	309
Institusjonskritikk som maktkritikk	317
13 ANERKJENNERE OG ANERKJENTE – EN STUDIE AV SYMBOLSK MAKT I DET NORSKE KUNSTFELTET 2003–2009	320
Den symbolske maktens grunnlag	320
De høyest anerkjente kunstnerne 2003–2009	332
Avslutning	342
APPENDIKS 1	343
Oversikt over norske kunst- og kunstindustrimuseer i 2010	343
APPENDIKS 2	347
Noen årstall og begivenheter i den statlige kunstpolitikken historie	347
APPENDIKS 3	350
Høyt anerkjente kunstnere 2003–2009, etter antall kontakter og kjønn	350
LITTERATUR	362
NOTER	367
STIKKORD	388